

Megváltoztak a felnőttképzés szabályai 2021-ben

A gazdaságban és a munkaerőpiacon gyorsuló ütemben zajló technológiai változások ráirányították a figyelmet a munkaerőpiac igényeit gyorsan lekövetni képes képzési rendszer iránti gazdasági igényre. Ezt felismerve 2019-ben döntött a Kormány – a szakképzési rendszer mellett – a felnőttképzési rendszer több lépcsőben történő megújításáról.

A megújult felnőttképzési rendszer szerinti képzések 2020. szeptember 1-jétől indíthatók (ezzel párhuzamosan, 2022. december 31-éig a korábban hatályos jogszabályok alapján működő képzések is folytathatók.)

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium gondozásában megjelent a felnőttképzési rendszer változásait bemutató tájékoztató dokumentum. A szakmai kiadvány, mely az alábbi linkeken érhető el, részletesen bemutatja a felnőttképzés megújult rendszerét:

<https://kormany.hu/dokumentumtar/a-felnottkepzes-megujitasa-2020>

https://2015-2019.kormany.hu/download/4/83/e1000/20201001_ITM_Felnottkepzes_tajekoztato.pdf

Az elmúlt időszakban számos kérdés érkezett a megújult felnőttképzési rendszer új szabályozásával kapcsolatban.

Itt most ezekre a kérdésekre adott válaszokat ismertetem a munkavédelmi és az emelőgép ügyintézői szakképesítések új előírásait is figyelembe véve.

Előzmények

A felnőttképzési rendszer változásait részletesen bemutató tájékoztató dokumentum szerint az Országgyűlés 2013-ban megújította a felnőttképzésről szóló törvényt (azaz megalkotta az új, felnőttképzésről szóló **törvényt**¹ (a továbbiakban: Fktv.). Az új szakképzési rendszerhez, valamint a felnőttképzés struktúrájában megjelenő új elemek jogszabályi háttérének megteremtéséhez szükségessé vált ezen törvény átdolgozása, ezért a törvény több lépcsőben átfogó módosításra került, legutóbb 2020. júliusában.

Az Fktv. végrehajtásáról szóló **rendelet**² (a továbbiakban: Fktv. vhr.) az Fktv. rendelkezéseinek végrehajtásához tartalmaz további részletszabályokat.

2020. január 1-jén lépett hatályba a szakképzésről szóló **törvény**³ (a továbbiakban: Szkt.). Az Szkt.⁴ határozza meg a szakképzés rendszerét, amely alapszakmából – és annak képzési és kimeneti követelményeiben meghatározott egyes kompetenciákhoz kötötten – részsakmából, valamint szakmai képzésből áll. Az Szkt.⁵ alapján a részsakmára felkészítő szakmai oktatás és a szakképesítésre felkészítő szakmai képzés a felnőttképzési tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező felnőttképző által is folytatható.

2020. február 15-én lépett hatályba a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló **rendelet**⁶ (a továbbiakban: Szkr.). Ennek egyes részei közvetlenül is érintik a felnőttképzést, például az akkreditált vizsgaközpontok szabályozása révén.

Az Fktv.-t kettő új törvény^{7,8} módosítja.

Az Fktv. hatálya

A módosítás alapján a felnőttképzési tevékenység akkor tartozik az Fktv. hatálya alá, ha azt a felnőttképző

- üzletszerű gazdasági tevékenység keretében,
- – a belső képzés kivételével – ingyenesen és a képzésben részt vevő személyekről a felnőttképző által e törvénnyel összhangban, egyedi azonosításra és annak ellenőrizhetőségére alkalmas módon, bármilyen formában vezetett nyilvántartás mellett, vagy
- belső képzésként

folytatja.

A belső képzés fogalma: a munkáltató által saját, beszállítói, illetve partner- vagy kapcsolódó vállalkozásai foglalkoztatottjai részére történő oktatás, képzés megszervezését jelenti.

A módosítás egyértelművé teszi, hogy az ilyen felnőttképzési tevékenységet a munkáltató nem üzletszerű gazdasági tevékenysége keretében végzi és a **hat óra időtartamot el nem érő belső képzések kikerülnek az Fktv. hatálya alól** (a jogszabály alapján szervezett oktatás, képzés, vagy ennek korábbi megnevezése szerint a hatósági képzés kivételével).

Fontos változás, hogy kikerültek a törvény hatálya alól az olyan munkavédelmi és tűzvédelmi képzések, amiket a munkáltatónak törvény alapján kell a munkavállalói számára biztosítani. Ezáltal az olyan munkáltatók, akik csak ilyen oktatásokat, képzéseket szerveznek (és más felnőttképzési tevékenységet nem végeznek), nem tartoznak a törvény hatálya alá, így bejelentési kötelezettségük sincs.

Itt ki kell térni az Mvt. szerinti belső munkavédelmi oktatásra/képzésre, az nem tartozik az Fktv. hatálya alá, nem bejelentésköteles, tehát szabadon végezhető.

Különbségek a szakmai oktatás és szakmai képzés, a szakképzettség és a szakképesítés között

Iskolai rendszerben **szakmai oktatás** folyik, amely sikeres szakmai vizsga esetén technikumban és szakképző iskolában is államilag elismert középfokú végzettséget és **szakképzettséget** ad. A Szakmajegyzéken szereplő szakmák elsajátítására kizárólag szakmai oktatás keretében van lehetőség.

A képzések másik halmazát a szakképző intézmények vagy felnőttképzők által is megszervezhető **szakmai képzés** keretében megszerezhető **szakképesítések** alkotják. A szakmai képzések, szakképesítések listája nem kerül jogszabályban kiadásra. A korábbi OKJ-ben szereplő, a Szakmajegyzék szakmái között meg nem jelenő szakképesítések egy része – és különösen azok, amelyek adott szakmai tevékenység, munkaterület, munkakör stb. betöltéséhez jogszabályban meghatározott képesítési követelményként szükségesek – az ágazati készségtanácsok javaslatát figyelembe véve ebben a körben fognak megjelenni. A szakmai képzés eredményes elvégzéséről a képzésben résztvevő **tanúsítványt** szerez, amely előfeltétele a képzőtől független, **akkreditált vizsgaközpontban teljesíthető képesítő vizsgának**. A képesítő vizsga sikeres teljesítése esetén a vizsgázó **államilag elismert, szakképesítést tanúsító képesítő bizonyítványt** szerez.

Szakmai képzésnek nevezzük az alapvetően felnőttképzési jogviszony keretében elvégezhető, szakmai oktatásra épülő, vagy alapszakmaként nem elérhető, de

munkakör betöltésére feljogosító, munkatevékenység végzésére felkészítő képzéseket. A szakmai képzés esetében a programkövetelmények határozzák meg a tananyagot (a tanulási eredményeket) és a vizsgakövetelményeket, melyek elsajátítását a képzés végén tanúsítvány bizonyítja. Akkreditált vizsgaközpontban letett sikeres vizsgával államilag elismert szakképesítés is szerezhető.

A Szakmai és vizsgakövetelmények rendszere 2020-tól átalakult. A korszerű szakmai kompetenciák elsajátításának fontos mérföldköve a 175 szakmához tartozó Képzési és Kimeneti Követelményeinek új szemléletű meghatározása, amelyek a szakmájukat kiválóan ismerő szakértők segítségével készültek el. Az anyagokat az ágazatért felelős minisztériumok és az Ágazati Készségtanácsok (ÁKT) munkájában részt vevő gazdasági szereplők is véleményezték, így a követelmények szakmailag megalapozottak, korszerűek és a gazdaság igényeit tükrözik. Az IKK honlapján a **Képzési és Kimeneti Követelmények** ágazati bontásban megtalálhatók.

A felnőttképzést folytató intézmények a 2019. december 31-én hatályos OKJ-ben szereplő szakképesítésre, részsakképesítésre, szakképesítés-ráépülésre, valamint a felnőttképzési törvény szerinti képzésre 2020. december 31-ig indíthattak képzéseket, amelyeknek szakmai vizsgáját legkésőbb 2022. december 31-ig be kell fejezni.

Hogyan teljesíthetők egy munkakör betöltéséhez vagy tevékenység gyakorlásához jogszabályban előírt képesítési követelménynek, ha a Szakmajegyzéken már nem szerepel az adott szakma

A korábbi OKJ-ben szereplő, a Szakmajegyzék szakmái között meg nem jelenő azon szakképesítések egy része, amelyek adott szakmai tevékenység, munkaterület, munkakör stb. betöltéséhez jogszabályban meghatározott képesítési követelményként szükségesek, a továbbiakban a szakmai képzések körében jelenik meg. A nyilvántartásba vett programkövetelménnyel rendelkező szakképesítések listája itt megtalálható: <https://szakkepesites.ikk.hu/>.

Amennyiben a szakmai képzés végén a képzésben részt vevő akkreditált vizsgaközpontban képesítő vizsgát tesz, államilag elismert, szakképesítést tanúsító képesítő bizonyítványt szerez, és ezzel eleget tesz az egyes szakmák gyakorlásához jogszabályban előírt képesítési követelményeknek. Emellett tervezetten lesznek olyan, eddig szakképesítés meglétéhez kötött tevékenységek, amelyek esetében a tevékenység gyakorlásához a jövőben meghatározott hatósági képzés elvégzése lesz szükséges.

A szakmai képzés alapjául szolgáló programkövetelmény benyújtása

Programkövetelményre, annak módosítására és törlésére a szakképzésért felelős miniszternek bárki javaslatot tehet. Kivételt egyes szabályozott szakmához kapcsolódó szakmai képzések képeznek, amelyek programkövetelményét a szakképesítés ágazatáért felelős miniszter által meghatározott tartalommal kell nyilvántartásba venni.

A programkövetelmény nyilvántartásba vételének feltételei

A programkövetelmény és a képzési program nem sértheti más személy szabadalmi vagy szerzői jogát és szakmai tartalma nem lehet azonos a szakmajegyzékben

szereplő szakma képzési és kimeneti követelményekben meghatározott tartalmával. A programkövetelmény nem vehető nyilvántartásba, ha a programkövetelmény alapján megszerzhető szakképesítés szakmai kompetenciái a szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményekben meghatározott kompetenciáinak több mint 30 %-ával azonos vagy hasonló, kivéve, ha az a szakmához kapcsolódó szakmai kompetenciák magasabb szintű elsajátítására vagy speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul. A programkövetelmény nyilvántartásba vételének követelményeit az Szkr.⁹ határozza meg.

Ezek szerint egy szakképesítéshez csak egy programkövetelmény adható be, tehát az első (elfogadott) lesz a nyerő, a továbbiakban minden szakképzést/képesítő vizsgát annak megfelelően kell végezni.

Hol található meg a szakmai képzések, szakképesítések listája

A nyilvántartásba vett programkövetelménnyel rendelkező szakképesítések listája „Szakképesítés” aloldalon érhető el: <https://szakkepesites.ikk.hu/>
Ebben a listában megtalálható a bevezetőben említettek közül a munkavédelmi, az emelőgép ügyintézői szakképesítés.

Azért ezt a két szakképesítést emeltem ki, mert mindkettő szakképesítéssel rendelkező személy alkalmazására a munkáltatók széles körében van szükség.

Itt érhető el a lista: <https://szakkepesites.ikk.hu/#kereses>

Érdekes módon ezek a „Közegészségügyi és foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások” területéhez vannak besorolva, a „Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem” cím alá, a következő elnevezésekkel:

- Emelőgép-ügyintéző (2021.01.08.)
- Munkavédelmi előadó (2021.01.08.)

Véleményem szerint szerencsésebb lett volna az „Általános műszaki (mérnöki) képzés” területe alá besorolni ezeket a szakképesítéseket, tekintettel arra, hogy mindkettő alapvetően műszaki tartalmú.

Elérhetőség:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/10224001_emelogepegyintezo_pkpdf-1610105610621.pdf
https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/10224002_munkavedelmi_eloado_pkpdf-1610105511045.pdf

A listában látható, hogy mindkét szakképesítés esetében már megtalálható a szakképesítés megszerzésére irányadó szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény. Ezekbe betekintve egyértelműen megállapítható, hogy a képzésben/képesítő vizsgán a műszaki tartalom a meghatározó.

Fontos megjegyezni, hogy teljesen átalakultak/megváltoztak a képzések és a képesítő vizsgák követelményei is. Először az emelőgép-ügyintéző új programkövetelményéből emeltem ki az érdekes részeket.

Emelőgép-ügyintéző

- Korábban ezeket követelménymodulokat kellett az OKJ-s emelőgép-ügyintézői szakképesítéshez – a 80-120 órás képzés után – teljesíteni:
- Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem;
  - Magasban végzett szerelése;

- Gépészeti ismeretek emelőgép-ügyintézőknek;
- Emelőgép üzemviteli sajátossága;
- Emelőgép-ügyintézői feladatok.

Az emelőgép-ügyintéző komplex szakmai vizsgára bocsátás feltétele az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele volt.

Emelőgép-ügyintéző (új) programkövetelményéből kiemelt részek

A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény a munkakör betöltéséhez vagy a tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabályok:

- az Emelőgépek Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet (a továbbiakban: EBSZ)21/2010. (V. 14.) NFGM rendelet az egyes ipari és kereskedelmi tevékenységek gyakorlásához

A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A gazdaság működése elképzelhetetlen az emelőgépek üzeme nélkül. A balesetmentes működés egyik feltétele az emelőgép-ügyintéző alkalmazása. Az emelőgép-ügyintéző

- gondoskodik:
  - o a biztonságos üzemeltetésre vonatkozó jogszabályokban, szabványokban, gyártói dokumentációban előírtak betartásáról;
  - o az időszakos vizsgálatok személyi és tárgyi feltételeiről, az a jogosultságától függően elvégzi; megszervezi a hiányosságok javítását, biztosítja a használathoz szükséges állapotot;
  - o az emelőgép, teherfüggesztő eszköz előírás szerű használatáról;
- ellenőrzi az emelőgép kezelők jogosultságát;
- oktatja az emelés irányítóit, köztől az ismeretek elsajátításában,
- szervezi az emelőgépek üzembe helyezését, a teherfüggesztő eszközök használatba vételét;
- vezeti és megőrzi az emelőgép, a teherfüggesztő eszköz előírt okmányait, dokumentációit;
- az emelőgép kezelőknek biztosítja az emelőgép használati utasítását;
- egyeztetni az időszakos vizsgálatok, javítások idejét;
- az üzembiztonságot érintő eseményeket írásban rögzíti vagy rögzítteti, az e tárgyú feljegyzéseket megőrzi;
- tapasztalatait az emelőgépek beszerzésében hasznosítja.

A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

Iskolai előképzettség:

- érettségi végzettség,

Szakmai előképzettség: nincs

Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

Szakmai gyakorlat területe és időtartama: nincs

A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

Minimális óraszám: 160

Maximális óraszám: 160

A szakmai követelmények leírása:

Nem modulszerű felépítés esetén:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Emelőgépekre vonatkozó gépészeti, hidraulikus, és villamos rajzok alapján képes értelmezni a berendezés biztonsági egységeinek működését. Felismeri a lehetséges veszélyeket. Emelőgép fő- és szerkezeti felülvizsgálatokat végez.	Ismeri a gépészeti, hidraulikus, és villamos ábrázolásokat, rajzjeleket és a mechanika, villamosságtan és gépészet alapvető tudnivalóit.	Képességei alapján ismereteket közöl. Fontosnak tartja a jelképek ismeretét. Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre.	Önálló döntéseket hoz, utasítást, magyarázatot fogalmaz meg. Az emelőgép fővizsgálatát – kivéve az 1000 kg-nál nagyobb megengedett teherbírású emelőgépet és az olyan emelőgépet, amelynél a kezelői munkahely az emelőkocsin van, és a kocsi 1,5 m-nél magasabbra emelhető – és szerkezeti vizsgálatát elvégzi.
2	Az emelőgépekre vonatkozó információkat, azok megjelenési formájától függetlenül képes értelmezni és elemzi. Eligazodik a világhálón és kritikusan értékeli a megszerzhető információkat.	Felhasználói szinten ismeri az internetes böngészőket, a szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftvereket, amelyeket a dokumentáció készítésben felhasznál.	Fontosnak tartja az infokommunikációs technológiai ismeretek naprakész szinten tartását.	Betartja az előírt adatkezelési szabályokat. felelősséget vállal a megszerzett információk pontosságáért, naprakésziségéért.
3	Az emelőgép gyártói használati utasításában leírtakat megérti, feltárja a helytelen alkalmazást.	Ismeri a használati utasításban előírtak betartásának jelentőségét.	Fontosnak tartja a jogszabályok és egyéb előírások betartását.	A környezeti peremfeltételek ismeretében a konkrét alkalmazásról önállóan, helyesen dönt.
4	Napakészen követi és értelmezi a jogszabályokban, valamint a szabványokban leírtakat, felméri azok hatását az emelőgépek biztonságos üzemeltetési feltételeire.	Ismeri a munkavédelmi törvényben és az emelőgépek biztonsági szabályzatában, valamint a vonatkozó szabványokban előírtakat.	Figyelemmel kíséri a változásokat, elkötelezett, hogy ismeretei naprakészek legyenek. Fontos számára, hogy az új ismereteket a szükséges mértékben a munkatársai is megismerjék.	A körülmények figyelembevételével önállóan, egyedi véleményt alakít ki.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
5	A munkavégzés során betartja a munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi szabályokat.	Ismeri a munkavégzéssel kapcsolatos munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi szabályokat. A védőberendezéseket és védőfelszereléseket rendeltetés szerűen használja	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett.	Felelősséget vállal önmaga és munkatársai biztonságáért.
6	Munkája során alkalmazza a munkavédelmi törvényben, az emelőgépek biztonsági szabályzatában, valamint a vonatkozó szabványokban foglaltakat. Feltárja a fentivelőírásoktól való eltéréseket, a munkavégzés biztonsága érdekében.	Rangsorolni tudja a különböző előírásoknak a hierarchikus rendszerben betöltött szerepét.	Ellentmondásos információknál a jogszabályok, illetve más kötelező előírások keretein belül szem előtt tartja a kompromisszumra való törekvést.	A jegyzőkönyvekben leírtakért vállalja a felelősséget.
7	Eléri, hogy az emelőgépek karbantartásában, felülvizsgálatában, átalakításában érdekelt szervezetek és személyek a biztonságos üzemeltetés feltétele érdekében tevékenységüket az üzemeltető által megszabott gazdasági cél érdekében összehangolják.	Ismeri a tárgyalási technikák alapjait.	Ellenérdekelt véleményeket elfogad.	Állásfoglalását mérlegelés alapján megváltoztatja, korigálja.
8	Emelőgépeket, függesztékeket és a munkakörnyezetet ellenőrzi, a műszaki biztonsági megfelelőségük szempontjából.	A vonatkozó előírásokat naprakészen ismeri.	Előírásokhoz ragaszkodik.	Előírást betart, másokkal együttműködve betartat.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
9	Az emelőgépekről, a függesztékekről, az emelőgépek előírt dokumentumairól nyilvántartást vezet. A dokumentumokat ellenőrzi, értékeli és megőrzi. Nyilvántartja az emelőgépkezelők, targoncavezetők munkavégzéséhez szükséges személyes adatait, jogosultságokat, egészségi alkalmasságukat.	Naprakészen ismeri a számítógépes nyilvántartási rendszereket.	Elkötelezett a rendszerben való gondolkodás iránt.	Irányítja egyéni elképzelésének megvalósítását.
10	Emelőgépeken műszaki és biztonsági állapot meghatározását végzi.	Ismeri a műszaki állapot meghatározás alá vett emelőgépekre, részegységekre, vagy alkatrészekre az üzemeltetési körülményekből adódó hatások balesetmentes működés feltételeit biztosító határértékeket és azok meghatározásának módját.	Elkötelezett a precíz és következetes munkavégzés mellett.	Mérési vizsgálati eljárást az alapelvek megtartása mellett a helyi körülményekhez illesztve, másokkal együttműködve alakít ki.
11	A munkavédelmi üzembe helyezéshez előkészíti az emelőgép szükséges dokumentumait, közreműködik a végrehajtásban.	Ismeri a munkavédelmi üzembe helyezéshez szükséges dokumentumokat, és az eljárásokat.	Lényegesek számára az előírások betartása, ellen áll az előírások egyedi értelmezésének.	Előírások alapján dönt.
12	Összeállítja a gyártói használati információk alapján az adott emelőgépre, targoncára a műszakonkénti vizsgálati utasítást.	Ismeri az adott emelőgép kialakításából és az üzemeltetés körülményeiből adódó kedvezőtlen hatásokat.		
13	Különböző időben észlelt kis változásokból helyes következtetéseket állapít meg.	Ismeri az egyes emelőgépek kritikus változásainak határait.	Állásfoglalását mérlegelés alapján hozza meg.	Önállóan hozza meg döntéseit és következetesen ragaszkodik döntéseiseihez.
14	Az emelőgép üzemeltetési viszonyai alapján időszakos vizsgálatot szervez.	Ismeri az emelőgépek vizsgálati csoportszámának meghatározási módját.	Fontos számára az előírt eljárások következetes betartása.	

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
15	Intézkedéseket hoz az emelőgépek környezetkárosító hatásainak csökkentése érdekében.	Ismeri a különböző típusú emelőgépek környezetkárosító hatásait.	A környezet megóvását elsődleges célnak tekinti.	Célkitűzését következetesen másokkal együttműködve megvalósítja.
16	Az emelőgépek üzemeltetésével kapcsolatos ismereteit átadja a kezelőknek és üzemeltetőknek.	Tisztában van az emelőgépkezelők, targoncavezetők, kötözők, irányítók és karbantartók feladatával, a biztonságos munkavégzésük feltételeivel.	Azonosul a képzésben résztvevők gondolkozási módjával.	A kimondott szó hatásával tisztában van. Felelősséget vállal az átadott információk szakmai korrektségéért.
17	Műszakonkénti vizsgálatok eredményét, a szakértői vizsgálatok jegyzőkönyvét és a karbantartási tevékenység dokumentumait helyesen értékeli.	Ismeri a műszakonkénti vizsgálatok, valamint a szakértői vizsgálatok és a karbantartási dokumentumok formai és tartalmi követelményét.	Nagymennyiségű adatot szívesen értékel.	Nagymennyiségű adatok kiértékeléséből nyert információk alapján felelősséggel dönt.
18	Az emelőgépek, targoncák állapotáról függően meg tudja ítélni milyen dokumentumok szükségesek azok üzembe helyezéséhez.	Ismeri az emelőgépek üzembe helyezésére vonatkozó munkavédelmi és szabványossági követelményeket.	Határozottan eligazodik az összetett jogi és műszaki előírásokban.	Bonyolult feladatokat önállóan megold.

A szakmai képzés kizárólag távoktatásban nem szerezhető meg.

A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Az emelőgépekre vonatkozó előírások ismerete.

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

- Mvt. és 5/1993. (XII. 25.) MüM rendelet
- EBSZ
- Daruk biztonságos üzemeltetését biztosító szabványok
- Emelődobok biztonságos üzemeltetését biztosító szabványok
- Targoncák biztonságos üzemeltetését biztosító szabványok
- Személyemelők biztonságos üzemeltetését biztosító szabványok
- Függesztékek biztonságos üzemeltetését biztosító szabványok

- Kézi működtetésű emelőgépek biztonságos üzemeltetését biztosító szabványok

Feleletválasztós kérdések.

A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 60 %

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 60 %-át elérte.

Projektfeladat (Gyakorlati vizsga)

A vizsgatevékenység megnevezése:

Legfeljebb 1 t teherbírású és legfeljebb 1,5 m magasságra emelhető vezetőkosarú emelőgépen fővizsgálatot végez szemrevételezéssel, a vonatkozó szabvány alapján szemrevételezéssel, tapintással, mérőeszközzel, mérőműszerrel. Továbbá elvégzi a rendelkezésre bocsátott három különféle anyagból készített teherfellevő időszakos vizsgálatát.

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: A fővizsgálat során bemutatja üresjárat, üzemi terheléses, működőképességi, túlterhelés elleni védelmi vizsgálatokat, valamint tapasztalatait, megállapításait a szabvány által előírt tartalmi követelmények szerinti jegyzőkönyvben rögzíti. A függeszték szerkezeti vizsgálatához szükséges üzemeltetői információkat a vizsga keretében a vizsgázónak kell meghatározni.

A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 40 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

független emelőgép szakértő által az MSZ 9721 szabványsorozat szerinti, a meghatározott emelőgépre elvégzett fővizsgálat megállapításaival való összevetés.

A szabvány hivatkozásokon túlmenően értékelni kell a szakmai és biztonsági szabályok betartását, gépkönyvben előírtak figyelembevételét, a mérőeszköz és mérőműszer használatot, a dokumentáció minőségét.

Az értékelési szempontok:

- szabványhasználat
- műszaki előírások helyes értékelése
- biztonsági és munkavédelmi szabályok helyes értékelése
- gépkönyvben előírtak figyelembevétele
- mérőeszköz és mérőműszer használata
- az elkészült dokumentáció minősége

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 50 %-át elérte.

A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

egy helyismerettel és kezelői jogosultsággal rendelkező személy, valamint a vizsgabizottság, és a kiértékelő, aki a Magyar Mérnöki Kamara névjegyzékében bejegyzett Mb-5Sz, vagy GD-36 azonosító számú (szakterület) szakértője.

A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

A meghatározott emelőgépből 3 különböző típus és kialakítás, pl. vezető-üléssel ellensúlyos targonca max. 1 t teherbírással; 500 kg teherbírású láncos, illetve köteles villamos emelődob; gyalogkíséretű emelőtargonca max. 1 t teherbírással, önjáró mozgó munkaállvány; földmunkagép emelőgép üzemmódban max. 1 t teherbírással; valamint egyágú köteles, láncos, műanyag függesztékek egyik végükön horoggal.

A felsorolt emelőgépekre, targoncákra, személyemelőkre és függesztékekre vonatkozó szabványokat és használati utasításokat a gépek és eszközök tulajdonosának kell biztosítania.

Elég szerteágazó ismeretek kellene a sikeres képesítő vizsgához, különösen a gyakorlati vizsga teljesen új készségeket vizsgál. Ha emelőgép szerkezeti vizsgálati jogosultság jár a képesítéssel, akkor indokolt, hogy ennek előírás szerinti végzéséről is megbizonyosodjanak a vizsgáztatók.

Az előző részben megismert emelőgép-ügyintéző mellett a másik számunkra érdekes szakképesítés a munkavédelem területét érinti. Most ezzel ismerkedünk meg, a teljes programkövetelményből kiemeltem az érdekes részeket.

A korábbi elnevezése szerint **munkavédelmi technikus szakképzettség** még a nevében is megváltozott, most már munkavédelmi előadó a megnevezése.

Munkavédelmi előadó

Korábban ezeket követelménymodulokat kellett az OKJ-s munkavédelmi technikus szakképesítéshez – a 240-360 órás képzés után – teljesíteni:

- Munkavédelmi menedzsment
- Munkavédelmi kockázatértékelés
- A munkavégzés biztonsága

Az emelőgép-ügyintéző komplex szakmai vizsgára bocsátás feltétele az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele volt.

Munkavédelmi előadó programkövetelményéből kiemelt részek

A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény a munkakör betöltéséhez vagy a tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály: a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény

A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A munkavédelmi előadó a munkavédelmi feladatokat, a munkabiztonsági szaktevékenységet látja el. Tudatos szakemberként érvényesíti a munkavédelmi követelményeket, felismeri a munkavégzés során fellépő veszélyeket, azokat értékeli és a kockázatok kezelésére megoldási javaslatokat tesz. Feladata ellátása során szem előtt tartja az adott vállalkozás tevékenységi körét, alkalmazza és érvényesíti a munkavédelmi szabályokat. A tevékenysége ellátása és a munkavédelmi dokumentációk elkészítése során informatikai megoldásokat alkalmaz.

Együttműködik a munkáltatókkal, a munkavállalókkal, a munkavédelmi képviselőkkel, a munkaegészségügyi szaktevékenységet és feladatot ellátó személlyel, a munkavédelmi hatósággal. Folyamatosan képi magát, figyelemmel követi a világhálón, a továbbképzéseken a munkavédelmi jogszabályok és szabványok változását, a technológia fejlődésével és a munkavédelemmel összefüggő változásokat. A műszaki innováció aktuális munkavédelmi megoldásait nyomon követi, törekszik az új munkavédelmi megoldások megismerésére.

A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség,

Szakmai előképzettség: nincs

Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

Szakmai gyakorlat területe és időtartama: nincs

A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

Minimális óraszám: 300

Maximális óraszám: 400

A szakmai követelmények leírása:

Nem modulszerű felépítés esetén:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Értelmezi és alkalmazza a munkavédelemre vonatkozó szabályokat.	Magabiztosan ismeri és alkalmazni tudja a munkavédelemre vonatkozó szabályokat, követi a változásokat munkája során.	Elkötelezett a munkavédelmi szabályok maradéktalan betartására. a munkavédelem területén. Szabálykövető magatartásával példát mutat	A munkavédelmi jogszabályoknak és előírásoknak megfelelően önállóan munkát végez.
2	Részt vesz az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkahely, munkakörnyezet tervezésében, létesítésében, kialakításába.	Ismeri az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkahely, munkakörnyezet tervezésének, létesítésének, kialakításának szabályait.	Elkötelezett az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés mellett. Szem előtt tartja a munkavédelmi szabályokban meghatározott követelmények teljesülését.	A munkavédelmi szabályok maradéktalan betartásával a munkáltatóval együttműködve dolgozik. Munkáját felelősségteljesen végzi.
3	Közreműködik azoknak a feladatoknak az ellátásában, amelyek munkaegészségügyi szaktevékenységnek is minősülnek.	Ismeri a munkaegészségügyi szaktevékenységre vonatkozó szabályokat.	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Törekszik a szabályok betartása melletti legbiztonságosabb megoldások alkalmazására.	Munkáját a munkavédelmi előírásokban foglaltak alapján csapatban, felelősségteljesen végzi.
4	Közreműködik s nem szaktevékenység jellegű munkáltatói munkavédelmi feladatok ellátásában.	Átfogóan ismeri a munkavédelmi szabályokban meghatározott munkáltatói feladatokat.		

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
5	Azonosítja a munkáltatóknál a veszélyeket; értékeli a kockázatokat; megelőző intézkedéseket javasol; elkészíti a kockázatértékelési dokumentumot.	Részletesen ismeri a kockázatértékelésre vonatkozó szakmai követelményeket. Ismeri a munkahigiénés méréseket.	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Törekszik a helyi viszonyoknak megfelelően, teljeskörű kockázatértékelés kidolgozására.	Munkáját önállóan a munkáltatóval, a munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátó személlyel, a munkavédelmi képviselővel együttműködve, a munkavédelmi előírások alapján felelősségteljesen végzi.
6	Részt vesz az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények megteremtésében.	Részletesen ismeri az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit.	Elkötelezett a biztonság és az egészség megőrzése mellett.	Munkáját a munkavédelmi előírások alapján csapatban végzi. Felelősséget vállal a saját tevékenységéért.
7	Elkészíti az egyéni védőeszköz juttatási rendjét.	Ismeri azokat a kockázatokat, munkafolyamatokat, technológiákat, munkaeszközöket és anyagokat, amelyek egyéni védőeszköz használatát indokolják, valamint az egyéni védőeszközök kategóriáit, védelmi képességeit, az egyéni védőeszközök használatával járó egyéb előírásokat, az egyéni védőeszközök használatának feltételeit, beleértve a használat időtartamát is.	Fontosnak tartja, hogy a munkavállalók a kockázatokkal szembeni a munkavégzés során védve legyenek. Elkötelezett a munkavállalók egészségi állapotának megőrzése iránt. Nyomon követi az egyéni védőeszközök területén a legújabb technikai újításokat.	Munkáját önállóan végzi, együttműködik a munkáltatóval, a munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátó személlyel és a munkavédelmi képviselővel. Felelősséget vállal a saját tevékenységéért.
8	Részt vesz a mentési terv elkészítésében.	Ismeri a mentési terv felépítését, összeállításának menetét.	Elkötelezett a munkavállalók biztonságának és egészségének megőrzése mellett.	Csapatban végzi a munkáját. Felelősséget vállal a saját tevékenységéért.
9	Összeállítja a munkavédelmi oktatási tematikát.	Ismeri az adott munkahelyre, tevékenységre vonatkozó munkavédelmi kockázatokat, a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések megelőzésének lehetőségeit.	Elkötelezett a munkavédelmi tudatosság kialakításában, a szemléletformálásban. Értékként tekint a munkavédelemre.	Munkáját a munkáltatói szabályozás figyelembe vételével, szakirányú munkatársakkal együttműködve végzi.
10	Megtartja a biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteinek oktatását			

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
11	Ellenőrzi a munkahelyek munkavédelmi előírásainak betartását.	Ismeri a munkavédelemmel kapcsolatos előírásokat és feladatokat.	Szem előtt tartja a munkavédelmi előírások szigorú betartásával kapcsolatos elvárásokat a hibafeltáró tevékenység során. Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre.	Munkáját a munkáltatói szabályozás figyelembevételével, a jogszabályok, előírások alapján önállóan és felelősségteljesen végzi.
12	Ellenőrzi a munkaeszközök, az egyéni védőeszközök, technológiai folyamatok rendeltetésszerű alkalmazását.	Ismeri a munkaeszközök, az egyéni védőeszközök használatának, a technológiák biztonsági követelményeit.	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre.	Munkáját a munkáltatói szabályozás figyelembevételével, a munkavédelmi előírások, az EK-megfelelőségi nyilatkozatok, tőpustanúsítványok, gyártói, felülvizsgálati és egyéb dokumentációk alapján, önállóan, felelősségteljesen végzi.
13	Kivizsgálja a munkabaleseteket.	Átfogóan ismeri a balesetek kivizsgálására vonatkozó szakmai és jogszabályi követelményeket.	Elkötelezett a munkavédelmi előírások szigorú betartására. Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre.	Munkáját a munkavédelmi előírások alapján önállóan, másokkal együttműködve felelősségteljesen végzi.
14	Részt vesz a fokozott expozíció kivizsgálásában.	Ismeri a fokozott expozíció kivizsgálásának módszertanát, a vonatkozó jogszabályi követelményeket.	Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre.	Munkáját a jogszabályokban foglaltak alapján a munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátó személlyel együttműködve felelősségteljesen végzi.
15	Kiállítja a munkavédelmi dokumentumokat hagyományos és elektronikus formában.	Ismeri a munkavédelmi szabályozás módjait, a munkavédelmi dokumentációk típusait és azok kötelező formai és tartalmi követelményeit. Ismeri az alkalmazott IKT eszközöket.	Elkötelezett a végzett munka pontos dokumentálása iránt. Precízen és naprakészen vezeti a dokumentációkat.	Munkáját önállóan végzi. Felelősséget vállal a dokumentumok tartalmáért.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
16	Együttműködik és kapcsolatot tart a munkavállalókkal, a munkavédelmi képviselőkkel, a munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátó személlyel, a munkavédelmi hatósággal.	Ismeri a hatékony kommunikáció feltételeit és a konfliktuskezelés módjait.	Tiszteletben tartja a partnereit. Igényli a szakterületén az információk hozzáférését. Kapcsolattartásai során jó együttműködésre törekszik, érdeklődő, nyitott, empátikus, érdekérvényesítő.	Önállóan kapcsolatot tart a munkavállalókkal, a munkavédelmi képviselőkkel, a munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátó személlyel, a munkavédelmi hatósággal. Felelősséget vállal az általa tett megállapításokért.
17	Elvégzi a veszélyes létesítményre, munkahelyre, munkaeszközre, technológiára előírt munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot.	Összefüggéseiben látja, hogy a biztonságos munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi, szervezési feltételek rendelkezésre állnak.	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre.	Munkáját önállóan vagy csapatban a munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátó személlyel együttműködve, felelősségteljesen végzi.
18	Meghatározza a veszélyforrások elleni hatásos védelmet.	Azonosítja a veszélyforrásokat, ismeri a kollektív, szervezési és egyéni védelmi megoldásokat.	Szakmai ismereteinek birtokában törekszik a megelőzésre.	Munkáját a munkavédelmi szabályok alapján önállóan vagy csapatban végzi. Felelősséget vállal a munkájáért.
19	Elvégzi a munkahely, egyéni védőeszköz, a munkaeszköz, a technológia soron kívüli ellenőrzését.	Azonosítja a veszélyhelyzetet kiváltó okokat.	Szem előtt tartja a biztonságos munkavégzés szabályait. Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre.	Munkáját a munkavédelmi szabályok alapján önállóan a munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátó személlyel együttműködve végzi. Felelősséget vállal a saját munkájáért.
20	Együttműködik és kapcsolatot tart tűzvédelmi és környezetvédelmi szakemberekkel.	Ismeri a hatékony kommunikáció feltételeit és a konfliktuskezelés módjait.	Tiszteletben tartja a szakemberek álláspontját. Igényli a szakterületén az információk hozzáférését. Kapcsolattartásai során jó együttműködésre törekszik.	Önállóan kapcsolatot tart a tűzvédelmi és környezetvédelmi szakemberekkel. Felelősséget vállal az általa tett megállapításokért.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
21	Elősegíti a munkáltató biztonság és egészségmegőrzés iránti elkötelezettségének növelését.	Átfogóan ismeri a munkáltató jogait és kötelezettségeit a biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításában.	Elkötelezett az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés körülményeinek kialakításában. Tudatosan ösztönöz a biztonság és egészség megőrzése melletti elköteleződésre.	Munkáját csapatban, felelősségteljesen végzi.
22	Hozzájárul a biztonságtudatos, az egészség megőrzését elősegítő munkavállalói magatartás kialakításához.	Részletesen ismeri a biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos munkavállalói jogokat, kötelezettségeket és feladatokat.	Elkötelezett az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés mellett. Vállalja a munkavállalók motiválását a munkavédelmi szabályok követése iránt.	Munkáját csapatban, felelősségteljesen végzi.
23	Kialakítja a megelőzési stratégia munkabiztonsági tartalmát.	Behatóan ismeri az adott munkahelyre vonatkozó munkafolyamatot, technológiát, a munkaszervezést, a munkafeltételeket.	Szem előtt tartja a tevékenysége során a munkabiztonságot.	Önállóan a munkáltatóval és a munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátó személlyel együttműködve dolgozik. Felelősséget vállal a saját munkájáért.
24	A szakirányú szakképesítés birtokában elvégzi a veszélyes munkaeszközökre előírt időszakos biztonsági felülvizsgálatot.	Ismeri a munkaeszközök használatának biztonsági követelményeit.	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre.	Munkáját önállóan és felelősségteljesen végzi.
25	Elvégzi a jogszabályok által munkabiztonsági szaktevékenységnek minősített feladatokat.	Átfogóan ismeri a munkabiztonsági szaktevékenységre vonatkozó szabályokat, a munkabiztonsági szaktevékenységek elvégzésének lépéseit, módszerit.	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Törekszik a szabályok betartása melletti legbiztonságosabb megoldások alkalmazására.	Munkáját a munkavédelmi előírásokban foglaltak alapján önállóan és csapatban, felelősségteljesen végzi.

A szakmai képzés kizárólag távoktatásban nem szerzhető meg.

A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Munkavédelmi ismeretek

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A feladatsornak legalább 20 feleletválasztós és legalább 2 feleletalkotós feladatot kell tartalmaznia.

A vizsgatevékenység során jelenjenek meg a kérdésekben, feladatokban a következők:

- munkavédelmi szabályozással kapcsolatos ismeretek
- kockázatértékeléshez kapcsolódó ismeretek
- munkabiztonsági szaktevékenységhez kapcsolódó ismeretek
- a munkavédelmi szabályokban meghatározott munkáltatói feladatok ismerete
- a munkaegészségügyi szaktevékenységre vonatkozó szabályok ismerete
- munkabalesetekkel kapcsolatos feladatok felismerése, ellátása
- a biztonságos munkahely, munkakörnyezet tervezése, létesítése, kialakítása szabályainak ismerete
- a munkahelyek és a munkavégzés biztonsági követelményeinek ismerete
- a munkahigiénés mérések ismerete
- a mentési terv felépítésének, összeállítás menetének ismerete
- munkavédelmi tartalmú szabványokkal kapcsolatos ismeretek
- a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatával kapcsolatos ismeretek
- a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekkel kapcsolatos ismeretek
- a munkavédelmi érdekképviseléssel kapcsolatos fogalmak, ismeretek,
- a munkaeszközök, az egyéni védőeszközök használatának, a technológiák biztonsági követelményeinek ismerete
- a munkáltató és a munkavállaló jogainak és kötelezettségeinek az ismerete a biztonságos munkavégzés követelményeinek a megvalósításában
- a munkavédelmi hatósági felügyeletének jogszabályi előírásainak és működési gyakorlatának ismerete
- a munkavállalókat érő expozícióval kapcsolatos ismeretek

A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 50 %

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

Projektfeladat (Gyakorlati vizsga)

A vizsgatevékenység megnevezése: Munkavédelmi előadó szakmai tevékenysége

A vizsgatevékenység két részből áll.

1. Munkavédelmi dokumentum elkészítése

A vizsgán kiadott szempontrendszer figyelembevételével egy munkavédelmi dokumentumot kell elkészítenie a vizsgázónak.

2. Munkabiztonsági szaktevékenység ismertetése

A vizsgázó ismerteti a vizsgabizottság által kijelölt munkabiztonsági szaktevékenységet.

A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 50 %

Az 1. vizsgarész aránya a projektfeladaton belül: 60 %

A 2. vizsgarész aránya a projektfeladaton belül: 40 %

Az értékelési szempontok:

1. vizsgarésznél:

- a munkavédelmi dokumentum szakmai tartalma;
- a munkavédelmi dokumentum struktúrája, áttekinthetősége;
- a vizsgázó előadásmódja, a kommunikáció minősége, a témához kapcsolódó szakszavak használata;
- a vizsgázó válaszainak helyessége a feltett releváns kérdésekre.

2. vizsgarésznél:

- az előadás szakmai tartalma;
- a vizsgázó előadásmódja, a megfogalmazás szakszerűsége;
- a vizsgázó válaszainak helyessége a feltett releváns kérdésekre.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 60 %-át elérte.

A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A projektfeladat időtartama alatt legyen jelen olyan technikai segítő, aki a fellépő technikai, informatikai problémák esetén képes elhárítani a hibát.

Az írásbeli vizsga feladatsorának mérési-értékelési feladatait olyan személy végezheti, valamint a projektfeladat bemutatása során vizsgabizottság tagjai között jelen legyen legalább két olyan személy, aki felsőfokú munkavédelmi szakképesítéssel és legalább 5 év munkabiztonsági gyakorlattal rendelkezik.

A mérés-értékelést végző személy a képesítő vizsga vizsgáztatásért felelős tagjai számára javaslatot tesz az elért pontszámra.

A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- számítógépes munkaállomás vagy laptop;
- internethozzáférés;
- nyomtató.

A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

Az 1. vizsgarészben használható a vizsgázó által elkészített munkavédelmi dokumentum. A képesítő vizsgán egyéb segédeszköz nem használható.

Hasonlóan az emelőgép-ügyintéző programkövetelményeiben foglaltakhoz, ebben is sok új elem fedezhető fel. Itt is megjelenik a projektfeladat, mint gyakorlati vizsgarész, de hát egy sokféle jogosultságot adó 300-400 órás képzés képesítő vizsgája ilyen.

Államilag elismert bizonyítvány

A felnőttképzés rendszerét erősítő új elem, hogy a programkövetelményeken alapuló szakmai képzések esetén – akkreditált vizsgaközpontokban letett képesítő vizsga esetén – állam által elismert szakképesítés szerzhető. Az Szkt.¹⁰ alapján a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzett képesítő bizonyítvány államilag elismert, önálló végzettségi szintet nem biztosító szakképesítést tanúsít.

Végezetül a felnőttképzés fontos szereplői:

Akkreditált vizsgaközpont

Akkreditált vizsgaközpont alatt az Szkt.¹¹-ben meghatározottak szerint működő vizsgaközpontot értjük. Szakma megszerzésére irányuló szakmai vizsgát, illetve szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés megszerzésére irányuló képesítő vizsgát csak akkreditált vizsgaközpont szervezhet. Az Szkr.¹²-a részletezi az akkreditált vizsgaközpontokra vonatkozó szabályokat.

Felnőttképzők

Az Fktv.¹³ a törvény személyi hatályát kiterjeszti arra a jogi személyre, személyes joga szerint jogképes szervezetre, egyéni vállalkozóra vagy gazdasági tevékenységet folytató más természetes személyre (azaz gyakorlatilag bármely személyre vagy szervezetre, aki vagy amely jogosult gazdasági tevékenység folytatására, összefoglalóan együtt: felnőttképző), amelyek a törvény tárgyi hatálya alá tartozó, az Szkt. alapján szervezett szakképzést, vagy szervezett célirányos kompetenciakialakításra és kompetencia-fejlesztésre irányuló, szervezeten megvalósuló oktatást és képzést (együtt: felnőttképzési tevékenységet), valamint a felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatást végeznek.

Innovációs és Technológiai Minisztérium

A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter, illetve az irányításával működő Innovációs és Technológiai Minisztérium feladatait az Szkt. és az Fktv. részletezik. Feladatai közé tartozik például az Szkt. alapján a szakképzési centrumok irányítása, a képzési és kimeneti követelmények és a programterv kiadása (a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével), a szakmai vizsga központi vizsgatevékenysége tartalmának meghatározásáról, értékelési útmutatóinak és egyéb dokumentumainak kidolgozásáról történő gondoskodás, illetve a szakképzési tájékoztatási és információs központ működtetése. Feladataihoz tartozik mindezen túl például a Pest Megyei Kormányhivatal, mint felnőttképzési államigazgatási szerv felett a felnőttképzéssel összefüggő feladatok tekintetében az irányító szervek hatáskörök gyakorlása, a törvény¹⁴-ben meghatározott irányítási hatáskörök kivételével.

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, mint a szakképzésért felelős miniszter irányítása alá tartozó, központi hivatalként működő központi költségvetési szerv az oktatási nyilvántartás működéséért felelős szervként üzemelteti a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszerét.

Pest Megyei Kormányhivatal

A Kormány felnőttképzési államigazgatási szervként a Pest Megyei Kormányhivatalt (a továbbiakban: PMKH) jelöli ki. A PMKH ellátja a felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó hatósági feladatokat. Ennek keretében a bejelentések és az általa kiadott engedélyek alapján nyilvántartást vezet a felnőttképzőkről és a felnőttképzési szakértőkről, valamint ellenőrzi a felnőttképzők és a felnőttképzési szakértők

tevékenységének folytatását. A felnőttképzéssel összefüggő feladatai vonatkozásában a PMKH felett az irányító szervei hatásköröket (a fentebb már jelzett kivételekkel) a felnőttképzésért felelős miniszter.

Jelmagyarázat:

1. A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Fktv.)
2. A felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fktv. vhr.)
3. A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.)
4. Az Szkt. 8. § (1) bekezdése
5. Az Szkt. 9. § (2) bekezdése
6. A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szkr.).
7. A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXVIII. törvény
8. A felsőoktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXLVIII. törvény
9. A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet 18. § (1) bekezdése
10. Az Szkt. 15. § (2) bekezdése
11. Az Szkt. 14. §
12. Az Szkr. 21–24. §
13. Az Fktv. 1. §-a
14. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9. § a)-d) pontja

Felföldi Krisztina
okl. gépészmérnök
okl. munkavédelmi szakmérnök